

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

17 Vacationis beneficij, Pap[a]e modus narrandus, alias prouisio censetur subreptitia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

rum esse debet, nec nisi causa per iudicem ecclesiasticum cognita auferri potest, c. inuentum 16. q. 7. & c. satis peruersum d. 56. Et capellanus ad huiusmodi beneficium sacerdotale nominandus, ætatis legitimæ ad præbiterium suscipiendum esse debet, ita ut illud in proximis a iure statutis temporibus suscipiat, non tamen oportet ut actu præbiter sit, c. ei cui, de præb. in 6. & c. 2. de inst. in 6.

DECISIO VI.

Ex cons. 7. alias 6.

- 6 **C**onstitutio siue synodalis, siue fudatoris, qua habens Capellani am ad Missam quotidie celebrandam teneatur, intelligenda est, quoties honestè & deuote id facere potest, c. significatum, de præb. & satis suo officio facit, quibus, aut ser in hebdomada celebrat, modo id non volu pratis, aut negligentiæ causa faciat sed causa honestatis, vel augendi deuotionem; aut alia simili iusta occasione.

DECISIO VII.

Ex cons. 8. alias 3.

- 7 **B**eneficium omne seculare censetur nisi ex aduerso regulare esse probetur, vel ex eo quod in erectione illius statutum fuerit, ut sit regulare, & ei per regulares seruiatur vel per quadraginta annos continuos a regularibus, tanquam regulare fuerit possessum, cap. cum de beneficio, de præben. in 6. cum vel per erectionem, vel per gubernationem quadraginta annorum beneficia regularia fiant secularia.

DECISIO VIII.

Ex cons. 9. alias 11. de statu Monachorum.

- 8 **C**um regularia regularibus, & secularia secularibus conferenda sint, c. ut possessiones, de reb. Eccl. non alien. & cap. cum de beneficio, de præb. in 6. & ex Concil. Trident. ses. 14. c. 10. de re licet beneficia curata regularia, siue per canonicos regulares regi consueta, canonicis Monasterij illius annexa sunt, sine vlla dispensatione, eo quod sunt regularia, & regularibus in titulum conferri possint, Arg. cap. cum singula, de præ. in 6. cle. 1. de supp. neg. præla. in d. cap. beneficio curata tamen secularia, non consueta regi per regulares præfati canonici absque Papæ, vel Episcopi dispensatione obtinere non poterunt ex Pan. in ca. Quod Dei timorem, de statu monac. & Rota de c. 5. de iu. patton. in nouis.

DECISIO IX.

- 9 **V**icariatus perpetuus ecclesiæ parochialis vnitæ alicui Dignitati vel Monasterio, beneficium curatum est, & de iure ecclesiæ illius parochialis censetur: Clemen. 1. de off. vi. non tamen beneficium Regulare efficitur eo solo, quod Monasterio Regulari vnitum sit, nisi per literas vnionis, vel per consuetudinem præscriptam factum fuerit regulare: & vicarius ille ad præsentationem eius, cuius Dignitati ecclesiæ parochialis est annexa instituendus erit, c. extirpanda, §. qui vero, de præben. & Panor. ibi. quod ius præsentandi Vicarios vnitorum Concilium Tridentinum ses. 7. ca. 7. de ref. non tollit; Arbitrabitur tamen episcopus, an vicarij perpetui in ecclesijs vnitis instituendi sint, nõ obstante priuilegio literarum vnionum deponendo Vicarios temporales, cui expresse per idem Concilium derogatur: quod si male sine iusta causa id arbitraretur episcopus, & Vicarios temporales in perpetuos commutaret, ab eo appellari possit, ex Glo. recep. in ca. super his, ver. arbitrio, de accusa, & appellatio illa licet non suspenderet eius sententiam quo minus executioni mandaretur deuolueret tamè iurisdictionem ad Superiorem, qui æquitate causæ cognitâ illam reuocare debet, c. pastoralis de appell.

DECISIO X.

Ex cons. 10. alias 10. de rescriptis.

- 10 **I**mpetratio plurium beneficiorum, quorum nullius valor ascendit ad summam viginti quatuor aureorum de camera, non efficitur nulla, eo quod in supplicatione, in qua petuntur quatuor beneficia talia, aut plura non exprimat valor verus omnium coniunctim, etiam si omnium simul valor ascenderet ad triginta, vel quadraginta scuta, & nullius valor per se ad decem: quia cum valor beneficij exprimi debeat & beneficia debite dispensari pos-

sint ex Pan. & Feli. in c. Ad aures de rescri. valor beneficij non ascendit ad summam viginti quatuor ducatorum non est necessario exprimendus, ex Gome. in reg. de valore benef. q. 8. cum in istis non magna fraus, aut dolus committi possit, & raro impetrari soleant.

DECISIO XI.

Ex cons. 11. alias 1. de aet. & qual. oedin.

- 11 **L**ibere infantes & pueri ante decimum quartum annum beneficij sint incapaces, ex Coucil. Trid. ses. 24. ca. 6. de ref. & glo. in c. si eo tempore de rescri. in 6. ordines tamen minores ante legitimam ætatem suscipiendo suspensionem non incurrunt; sicut promoti ad maiores eam incurrunt, si ante legitimam ætatem promoueantur. Exti. Cũ ex factotũ,

DECISIO XII.

Ex cons. 12. alias 10. & 19.

- 12 **I**re antiquo beneficia plura simplicia, & compatiblea quæ continuam residentiam secundum consuetudinem præscriptam non exigebant, tenere licuit, dummodo alterum ad honestam beneficiarj sustentationem non sufficeret, ita gl. in c. dudum, 2. de elect. Pap. in c. extirpanda, §. qui vero de præb. & Nau. in Man. c. 25. num. 125.

DECISIO XIII.

Ex cons. 13. alias 9. de rescriptis.

- 13 **I**mpetrans beneficium a Papa tacito alio, quod obtinebat, eo quod volebat statim illud relinquere, credens bona fide quod non tenebatur illud relinquere, ob igno rantiam facti non peccat, c. gratia de rescri. in 6. gratia tamen beneficiaris ob tacitum bona fide beneficium obtentum, ipso iure nulla est; c. si motu proprio, de præb. in 6. & Feli. in c. super literis, de rescri. in 6. nec ob ignorantiam iuris tam antiqui, & tam clari excusatur, cap. cum adeo c. si proponente de rescri. in 6. cle. 1. de præben. & c. ignorantia, de re iur. in 6. sed noua tituli reformatione indiget, ca. 1. de re iur. in 6.

DECISIO XIV.

Ex cons. 14. alias 11.

- 14 **Q**uamuis quis plura beneficia simplicia, & præstimo- nia obtinuit ante Concilium, quam siue honestè sustentationi requirantur, illa tenere valet dando superflua pauperibus, ut ait Card. in clem. gratia, de rescri. & Nauar. in Ma. ca. 25. num. 128. si tamen illa post Tridentinum ses. 24. c. 17. de ref. obtinuit, retinere non potest, etiam si sint simplicia, & compatiblea, sed tantum vnum illorum, vel duo quod, vel quæ sibi honestè sustentantur sufficiunt.

DECISIO XV.

Ex cons. 15. alias 8. de penit. & remiss.

- 15 **C**onfessarius habentem plura beneficia, antequam audiatur interrogare debet an ea licite retineat, ut asserit Caie. ver. interrogaciones confessarij cum probabiliter dubitare possit de iusta causa retentionis; in dubio autem illi absolueret tenetur, quia iusta aliqua causa subesse potest, & dispensatio, quæ illum saltem a mortali peccato excuset, quam non tenetur confessario ostendere, si uon vult.

DECISIO XVI.

Ex consilio 16. alias 17. de cler. non resid.

- 16 **O**mnis beneficium residentiam requirens & ab Episcopo licentiam petens, ut causa non diorum abesse possit, cum animo ut de fructibus illius sibi provideat in studio, donec gradum assumat, & postea eo assumpto beneficium illud resignet, & clericaliter viuendo meliorem conditionem sibi acquirat, non peccat, dummodo eo sit animo, ut orania, quæ beneficium requirit de præcepto, præstet, donec illud retinuerit, nec alicui iniuriam aliquam faciat, sed suo tantum iure vitur, c. cū Ecclesia vultetana, de el.

DECISIO XVII.

Ex cons. 17. alias 11. de rescriptis.

- 17 **S**icut electo ad aliquam dignitatem nolente consentire Selectioni de se facta, vel renunciantem iuri sibi quæsitio, vel moriente, antequam electio confirmetur, ius eligendi ad primos electores redit: qui habebunt tantum tempus ad eligendum denuo, quantum habuerit ante primam electionem; c. elect. de ele. in 6. ita nominato ad ecclesiã parochialem per concursum, iuxta formam Conc. Trid. ses. 24. c. 8. de ref. renunciantem, moriente, vel alias ius quod habebat perdeat, antequam ipse instituat, redit potestas pro-

providendi per novum concursum ad Episcopum; adeo ut si alteri de beneficio illo per Papam provideatur, non narrato ei modo quo vacaverit, provisio illa subreptitia est; postulat, de rescrip. cum gratia Papæ intelligenda sit sine præiudicio Episcopi, & nominati, cap. supetior. de offic. deleg. de quibus nulla ei mentio facta fuit tempore quo ecclesiam illam alteri contulit.

DECISIO XVIII.

Ex cons. 18. alias 31.

Vacante Canonatu, præbenda, aut alio beneficio in aliqua ecclesia, vel loco illa ipsa die, qua sit reservatio alternatiuarum in Curia a Papæ, ita censetur ex mente Papæ, & ex consuetudine beneficium illo die vacans in reservatione præfata includi: vt collatio illius ab ordinario facta in vim alternatiuæ præcessoris nulla, & invalida omnino sit; non solum ex eo quod gratia ad beneficium Papæ facta, (qualis est collatio beneficiorum virtute acceptationis alternatiuæ Episcopis residentibus a Papa concessa) per mortem ipsius expirat, licet non si fieret usque ad beneficium sedis Apostolicæ; cap. si gratiosus de rescrip. in 6. sed etiam quia dies termini in huiusmodi reservatione alternatiuarum ex mente auctoris reservationis in termino computatur, præsertim cum id suis literis satis declararet, & quia quilibet se, suoque magis diligere præsumitur, quam extraneos, charitas enim ordinata a se ipso incipit c. si non hec. 2. q. 5. & l. præses. C. de ferui. & a. qua. Inclusio autem illius dicit respicit commoditatem & utilitatem suam, & suorum familiarium & aliorum clericorum pauperum in Curia degentium, quam certum est maluisse intendere, quam episcoporum, & aliorum collatorum voluntatem, & appetitum.

DECISIO XIX.

Ex cons. 19. alias 2. de iure patronatus.

Posseffor bonæ fidei in iure patronatus, vel beneficii, siue dignitatis, ad quem præsentatio pertinet, præsentare potest, etiam si litiget super iure patronatus, vel super beneficio: c. Consultationibus de iurepat. & Inn. ibi secus autem si male fidei possessor sit: Non tamen male fidei possessor qui ex eo solum censetur, quod super illo iure patronatus, vel beneficio litiget.

DECISIO XX.

Ex cons. 20. alias 1. Ne sede vacante.

Et si electio, & institutio Canonici, & præbendæ penitentialis, quem Concilium Tridentinum sess. 29. c. 8. de res. in Ecclesijs cathedralibus iubet institui, ad solum episcopum spectat, collatio tamen id eos pertinet, ad quos ante spectabat, nimirum, vel ad solum episcopum, vel ad episcopum, & Capitulum communiter, vel ad episcopum cum consensu, & consilio Capituli: ita vt si collatio & provisio illius pertineat ad episcopum & Capitulum simul, possit tunc Capitulum sede vacante dictam præbendam, seu Canonatum Penitentialem conferre, cum Capitulum succedat episcopo in collatione beneficiorum ad collationem Episcopi, & Capituli communiter pertinentium c. 2. Ne sede vacante, in 6. secus vero si collatio eius, vel ad solum episcopum, vel ad episcopum consensu, & consilio Capituli pertinet, tunc enim sede vacante Capitulum illum conferre non potest eo quod Capitulum non succedit episcopo sede vacante in taliu beneficiorum collatione. c. Illa, ne sede vacante. Pan. in c. cum olim de maio. & obedi.

DECISIO XXI.

Ex consil. 21. alias 14. de elect.

Episcopus non perdit ipso iure beneficia quæ sita donec, & adificatur possessionem, & facultatem percipiendi fructus episcopatus sui Glo. in c. si tibi concessio de præben. in 6. & post episcopatum conferri potest ei ex causa legitima beneficium simplex DD. in c. cum nostris, de concess. præben. & cap. ad supplicationem, de renuncia. pura ob necessitatem, quia non habet fructus sufficientes ad se sustentandum: aut quia fructus sui episcopatus alij debentur, vel ab eo percipi nequeant, quia exulat, vel est absens præ-

sertim cum ecclesiæ decus sit eius honesta sustentatio, sicut esset dedecori eius mendicatio. c. Diaconi. l. d. 93.

DECISIO XXII.

Ex cons. 22. alias 14. de rebus eccles. non alien.

Poenitentiarius in ecclesia cathedrali institutus cum vniõne perpetua specialis præbendæ facti officio suæ Penitentiarie, aliam præbendam retentio ipso officio Penitentiarie optare non potest, cum vniõ, aut diuisio beneficiorum vniõtorum requirat auctoritatem, & solemnitatem, & iustam causam id faciendi; quam potestatem hominibus privatis, & Penitentiaris ipsis tot vniõnes, vel diuisiones ad libitum faciendi Concilium Trif. sess. 24. c. 8. de res. dedisse non est verisimile.

DECISIO XXIII.

Ex cons. 23. alias 3. de renunc.

Promotus ad sacros ordines ad titulum cuiusdam beneficii si postea reservata sibi pensione centum aureorum, aut alterius summa illud renunciat nulla facta mentione quod ad titulum illius beneficii ordinatus esset; non obstante Concilij Tridentini decreto, sess. 21. ca. 2. de res. resignatio in foro conscientie, & etiam exteriori valida censeri debet, quia ad veritatem dispositionis copulatiuæ sufficit verificari alterum copulatiuorum quando vtrumque per se ad eandem verificandam sufficit, Gl. in c. ex parte de rescrip. & Fel. ibi. nu. 23. ad hoc autem vt satisfiat menti Concilij statuentis, vt renunciatio valeat si fiat mentio de ordinatione ad titulum beneficii renunciandi, & quod renunciatio remanet id, quod ad victum eius sufficit, satis est quod remaneat ei victus honestus; cum concilium in deo hoc statuit, ne factis iniuriis indecore mendicet; unde renunciatio reservando pensionem sufficientem ad honestam sustentationem, menti & intentioni præfati Concilij satisfacere videtur; & proinde renunciatio hæc valida censenda est.

DECISIO XXIV.

Ex cons. 24. alias 16. de cler. non residen.

Beneficium curatum acceptans animo non inseruiendi ei, vt conuenit, sed permutandi ob aliud simplex, vel renunciandi reservata pensione, peccat, eo quod eiusmodi acceptatio est actus planè inordinatus, cum beneficium datum sit propter officium c. si de rescrip. & ex Man. præl. 7. n. 4. actus autem omnis inordinatus in re graui peccatum est: Secus tamen si acceptet animo seruiendi eo tempore, quo ipsam tenuerit, nec renunciandi sine auctoritate superioris, c. ad monet, & ca. Quod in dubijs, de renuncia. etiam cum iustæ pensionis reservatione.

DECISIO XXV.

Ex cons. 25. in vtriusque.

Habens Capellaniam, ratione cuius debet in aliqua ecclesia quotidie residere, beneficium aliud curatum quærere potest; Non tamen potest iuste simul illud, & Capellaniam illam retinere, sed compelli potest ad vtrum illorum maluerit relinquendum, c. præterea, de præben. & cap. fin. de cle. non resid. Pan. in c. referente, & c. de multa, de præben.

DECISIO XXVI.

Obligatus simpliciter ad Missam quotidie dicendam debita deuotione potest, secus autem si obligatus sit Missam quotilibet die per se, vel per alium, tunc enim ipse, vel alter loco illius quotidie celebrare tenetur: Patronus autem instituens multos Capellanos ad dicendam quotidie Missam vnam, in dubio intelligendus est de pluribus Missis, & non de vna tantum, ita vt non solum teneantur omnes ad vnam solum Missam quotidie faciendam, sed quilibet Capellanus quotidie Missam celebrare tenetur.